

## ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

## ΤΕΡΑΤΑ ΜΝΗΜΗΣ

Ἡ καταπληκτικὴ μνήμη τοῦ Θεμιστοκλέους. Οἱ γλωσσομαθέστεροι ἄνθρωποι. Πῶς ὑπαγόρευε ὁ Καίσαρ τὶς ἐπιστολές του. Πόσα ἔργα ἔγραψε στὴ ζωὴ του ὁ Λόπε ντε Βέγκα. Ἕνας ἄνθρωπος πάνσοφος πού πέθανε σὲ ἡλικία 19 ἐτῶν. Πῶς ὁ Μετσοφάντι ἔμαθε σὲ μιά νύχτα μιά γλώσσα. Τὸ μνημονικὸ τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Γεωργίου Γ', κτλ. κτλ.



ἱστορία ἀναφέρει παραδείγματα ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων ἡ μνήμη ὑπῆρξε τόσο καταπληκτικὴ, ὥστε δικαίως οἱ μεταγενέστεροι τοὺς ἀπεκάλεσαν «τέρατα μνήμης».

Ὁ Θεμιστοκλῆς, ἐν πρώτοις, ὁ νικητὴς τῆς ναυμαχίας τῆς Σαλαμῖνος, ἤξερε ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν κατοίκων τῶν Ἀθηνῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνῆρχοντο τότε σὲ 40.000. Οὕτε λίγα, οὕτε πολλά δηλαδὴ!

Ἐπίσης ὁ Κύρος, ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας, ἤξερε τὰ ὀνόματα 30.000 στρατιωτῶν του, τοὺς ὁποίους ἐπὶ πλῆθον γινώριζε καὶ ἐξ ὄψεως.

Ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους τῆς ἀρχαιότητος περίφημος γιὰ τὴ μνήμη του ἦ-

ταν ὁ Σενέκας, ὁ ὁποῖος μπορούσε ν' ἀκούσει ἕνα λόγο ἢ νὰ διαβάσῃ ἕνα κείμενο ἀπὸ δύο χιλιάδες λέξεις ἢ νὰ ἐπαναλάβῃ ἀμέσως χωρὶς νὰ κἀνὴ τὸ παραμικρὸ λάθος.

Μὰ τὸ περφημότερο τέρας μνήμης τῆς ἀρχαίας Ρώμης, ἦταν κάποιος Κορρικανός, ὀνομαζόμενος Λεόντιος. Κάποτε ὁ ὑπάτος Μάρκος Ἀντώνιος ἀπήγγειλε μπροστὰ εἰς αὐτὸν τὸν Κορρικανὸν τρεῖς χιλιάδες λέξεις ἑλληνικῶν, λατινικῶν, σκυθικῶν κτλ. πού δὲν εἶχαν κανέναν ἀπολυτὸν εἰρμὸ καὶ καμιά ἀσυνήχη μεταξύ τους. Ὁ Λεόντιος λοιπὸν τὶς ἐπανάλαβε ἀμέσως ὅλες μὲ τὴν ἴδια ἀκριβῶς σειρά πού τὶς εἶχε ἀκούσει, χωρὶς νὰ κἀνὴ οὕτε τὸ ἐλάχιστο λάθος.

Ὁ περίφημος φυσιοδίφης Κυβιέρος ἀποτύπωνε στὴ μνήμη του ὅ,τι δῆποτε κι' ἂν διαβάσῃ καὶ μπορούσε ἂν τοῦ ἀνεφεραν μιά φράση πού τὴν εἶχε διαβάσει ἔστω καὶ πρὸ δέκα ἐτῶν, νὰ ὑποδείξῃ τὸ βιβλίον καὶ τὴν σελίδα ἀκόμα, ὅπου τὴ διαβάσας.

Ὁ βασιλεὺς τοῦ Πόντου Μιθριδάτης ἤξερε τὶς εἰκοσι δύο γλώσσες πού μιλοῦσαν ἢ διάφορες φυλές, ἢ ὁποῖες ἀποτελοῦσαν τὴν αὐτοκρατορία του, ἐκτός φυσικά, τῆς μητρικῆς του γλώσσας.

Ὁ Ρωμαῖος Κράσσος πάλι ἤξερε περίφημα τὶς πέντε διαλέκτους τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας.

Ὁ Ἰούλιος Καίσαρ μπορούσε νὰ ὑπαγορεύῃ τέσσερες συγχρόνως ἐπιστολές στους γραμματεῖς του, καὶ νὰ συζητῇ τὴν ἴδιαν ὥρα μὲ τοὺς ἐπισκέπτες του. Ὅταν μάλιστα δὲν εἶχε ἄλλη ἀπασχόλησι μπορούσε νὰ τοὺς ὑπαγορεύῃ καὶ ἑπτὰ ἐπιστολές συγχρόνως!

Ὁ ἅγιος Ἰερώνυμος μιλοῦσε τὴν ἑβραϊκὴν, τὴν χαλδαϊκὴν, τὴν ἑλληνικὴν, τὴν λατινικὴν καὶ ὅλες τὶς ἄλλες γλώσσες τῆς Ἀνατολῆς.

Ὁ ἐρημίτης μοναχὸς Γρηγόριος Λοπέξ ἤξερε ἀπ' ἑξῆς ὅλα τὰ βιβλία πού εἶχε διαβάσει, ἔστω καὶ μιά φορά.

Ὁ ἴταλός σοφὸς Πικ ντε λά Μιραντόλ ἤξερε, σὲ ἡλικία δέκα ὀχτῶ ἐτῶν, εἰκοσιδύο γλώσσας καὶ μπορούσε ν' ἀπαγγεῖλεν ἕνα ὁποῖδήποτε κείμενο, εἴτε κατὰ τὴ φυσικὴ του σειρά, εἴτε ἀντιπρόσθετος, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ τέλος, φτάνει μόνον νὰ τὸ εἶχε διαβάσει δύο φορές.

Ἐπίσης ὁ βιβλιόφιλος Μαλιαθίτης μπορούσε νὰ ὑπαγορεύῃ ἀπὸ μνήμης ἕνα ὁλόκληρον βιβλίον, φτάνει μόνον νὰ τὸ εἶχε ἀκούσει νὰ τοῦ τὸ διαβάσῃ μιά φορά.

Ὁ Γερμανὸς σοφὸς Μύλλερ μιλοῦσε εἰκοσι γλώσσες, ὁ δὲ περίφημος Γάλλος καθηγητὴς Γουλιέλμος Πόστελ ἤξερε τόσες γλώσσες, ὥστε μπορούσε νὰ κἀνὴ τὸ γύρον ὅλου τοῦ κόσμου, χωρὶς νὰ χρησιμοποίησιν καθόλου διερχομένην. Ὁ καθηγητὴς αὐτός, ἀπειθεῖ ἦταν πάντιμος, μορφώθηκε μόνος του κι' ἔμαζε τὰ ἑβραϊκὰ, τὰ ἑλληνικὰ καὶ τὰ χαλδαϊκὰ ἔγιντας ὡς μόνον σοφιστικὸ βιβλίον ἕνα ἀλφάβητάριον. Ὅταν δὲ κάποτε ὁ βασιλεὺς Φραγκίσκος Ιος τὸν ἐπέστειλε πρὸς τὴν Τουρκία, ἔμαθε κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου του εἰκοσι γλώσσας!

Ὁ ἴταλός Ρόσι εἶχε τέτοιο μνημονικὸ, ὥστε ἂν τοῦ ἔλεγε κανεὶς ἕνα στίχο τοῦ Δάντη, τοῦ Τάσσο, τοῦ Ἀριόστου ἢ τοῦ Πετράρχη, μπορούσε ν' ἀπαγγεῖλεν ἀμέσως τοὺς 100 ἐπομένους

στίχους.

Ὁ Γάλλος σοφὸς Ραυμόνδος Λούλε ἤξερε 15 γλώσσες κι' ἔγραψε 4.000 ἔργα.

Ἐπίσης ὁ περίφημος Ἰσπανὸς συγγραφεὺς Λόπε ντε Βέγκα ἤξερε ἑλληνικὰ, λατινικὰ, ἰταλικὰ, πορτογαλικὰ, γερμανικὰ, γαλλικὰ καὶ ἀγγλικὰ κι' ἔγραψε, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς του 1500 ἑμμετρῶν κωμωδίες, 300 δράματα, 10 ἐπικὰ ποιήματα, 8 μυθιστορήματα καὶ πλήθος μελετῶν!

Ὁ Γάλλος Ζ. Μπαριτιέ εἶχε μάθει σὲ ἡλικία 4 ἐτῶν γαλλικὰ καὶ γερμανικὰ, σὲ ἡλικία πέντε ἐτῶν ἤξερε καὶ λατινικὰ, καὶ σὲ ἡλικία ἑπτὰ ἐτῶν ἔγραψε περίφημα τὰ ἑλληνικὰ καὶ τὰ ἑβραϊκὰ. Μελέτησε κατόπιν τὰ βιβλία τῶν ραββίνων καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν καὶ, ὅταν ἔκλεισε τὰ δέκα του χρόνια, εἶχε γράψῃ ἤδη ἀρκετὰ σχετικὰ συγγράμματα. Ἐπέδθη κατόπιν στὴν μελέτῃ τῶν μαθηματικῶν καὶ τῆς ἀστρονομίας, θῆρκε πολλὰ θεωρήματα, ἐπένοιθε μιά καινούργια μέθοδο γιὰ τὴν καταμέτρησι τῶν θαλασσῶν καὶ σὲ ἡλικία δεκατεσσάρων ἐτῶν ἐξελέγη μέλος τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Βερολίνου. Μελέτησε κατόπιν δημόσιο δικαίον, φιλολογίαν καὶ ἀρχαιολογίαν, ἐξέδωσε πολλὰ ἔργα πού θεωροῦνται, καὶ σήμερὰ ἀκόμα, σπουδαῖα καὶ πέθανε σὲ ἡλικία δεκαεννέα ἐτῶν.

Ὅταν ὁ ἴταλός σοφὸς καρδινάλιος Μετσοφάντι ἦταν ἀκόμα νεαρὸς ἱερεὺς, προσεκλήθη μιά μέρα νὰ ἐξομολογήσῃ τὸν πειρατὰ καταδικασμένον εἰς θάνατον, τῶν ὁποίων ἡ ἐκτέλεσις θὰ γινόταν ἔπειτ' ἀπὸ εἰκοσι τέσσερες ὄρες. Ἐτρεψε ἀμέσως κοντὰ τους, μὰ τί ἀτυχία! Κ' οἱ δύο πειρατὰ μιλοῦσαν μιά γλώσσα σὸν τοῦ ἦταν ἐντελῶς ἀγνώστη ἂν καὶ ὁ Μετσοφάντι μιλοῦσε τότε 10 γλώσσας! Τὶ νὰ κἀνὴ; ... Ξαναῤῥύρισε στὸ σπίτι του μὲ τὴν καρδίαν γεμάτη ἀγωνία καὶ, ψάχνοντας στὰ βιβλία του, θῆρκε μιά γραμματικὴ κι' ἐκεῖνα λεξικὸ τῆς γλώσσας πού μιλοῦσαν οἱ πειρατὰ. Ὅλη τὴ νύχτα τὴν πέρασε θυσιάζομενος στὴ μελέτῃ. Καὶ τὴν ἐπομένην ἑξαγόρῃσε στοὺς πειρατὰς, ξέροντας τόσο καλὰ τὴ γλώσσα τους, ὥστε νὰ καταλάβῃ ὅλα, ὅσα τοῦ εἶπαν καὶ νὰ μπερῆσι νὰ τοὺς ἀπευθύνῃ λόγια παραμυθίας καὶ συγγνώμης!...

Μέσα σὲ μιά νύχτα ὁ Μετσοφάντι εἶχε μάθει ἑτοίμ μιά γλώσσα!... Σὲ ἡλικία δὲ πενήντα ἐτῶν ἤξερε παραπάνω ἀπὸ πενήντα γλώσσες. Τὸ καταπληκτικὸν μὲ αὐτὸν ἦταν τὸ νὰ τὸν παρακολουθῇ κανεὶς νὰ μιλήσῃ συγχρόνως μὲ εἰκοσι καὶ τριάντα ἀνθρώπους διαφόρων ἐθνικότητων, χωρὶς νὰ τὰ χάνῃ καθόλου καὶ χωρὶς νὰ μπερδεύῃ τὶς γλώσσες τους.

Ἐπίσης ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Γεωργίος Γ' εἶχε καταπληκτικὴ μνήμη. Τοῦ ἔφτανε νὰ δῇ ἕναν ἄνθρωπον μιά φορὰ μόνον γιὰ νὰ τὸν θυμᾶται σὲ ὅλη του τὴ ζωὴ. Κάποτε ὁ Γάλλος πρεσβευτὴς τοῦ παρυσιαίου ἐνὶ Καναδὸς Γάλλο ὑπῆκο. Ἐπειτα ἀπὸ εἰκοσιπέντε χρόνια ὁ Καναδὸς αὐτός, ὁ ὁποῖος ἐν τῷ μεταξύ εἶχε γίνῃ ἄγγλος ὑπῆκοος, ἔτυχε νὰ παρουσιασθῇ καὶ πάλι στὸ βασιλεῖα. Ὁ βασιλεὺς τὸν ἀνεγνώρισε ἀμέσως καὶ τοῦ εἶπε γαλλικά:

— Σὰς γινώρισα πρὸ εἰκοσιπέντε ἐτῶν ὡς Γάλλο ὑπῆκο, μὰ εἶμαι εὐτυχὴς σήμερὰ πού σὰς ξαναθλέπω ὑπῆκό μου.

Κι' ἔπειτα ἐπρόσθεσε:

— Ἀλήθεια, καθὼς θυμᾶμαι, ξέρετε καλὰ τὰ ἀγγλικά...

Κι' ἐξακολούθησε νὰ τοῦ μιλήσῃ σὲ ἀγγλικὴ γλώσσα.

## ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Κάνετε ὅσον ἡμπορεῖτε οἰκονομία, ἔστω μικράς, ἂν δὲν σὰς περισσεύουν πολλά. Κυταθέτετε αὐτὰς εἰς τὸ Ταμειυτήριον τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ἐτοὶ ἀσφαλίζετε ἐντελῶς τὰ λεπτὰ σας καὶ μάλ' μὲ τοὺς τόκους, σχηματίζετε σιγά-σιγά ἕνα σεβαστὸν κεφάλαιον ἀπαραίτητον διὰ τὰ γέρατάμα καὶ διὰ κάθε ἔκτακτὴν ἀνάγκην τῆς ζωῆς σας.